

Список використаних джерел і літератури

1. Власов В. Контроль навчальних досягнень учнів з історії та правознавства крізь призму компетентнісного підходу (відповідно до нової програми) // Методичний коментар до програми 2012 року з історії для основної школи: Бібліотека журналу «Історія та суспільствознавство в школах України: теорія та методика навчання. – №5-6. – 2013. – С. 47–55.
2. Ключові освітні компетентності. – [Електронний ресурс] – Режим доступу: <http://osvita.ua/school/theory/2340/>
3. Новий тлумачний словник української мови. Т.1. / В. Яременко, О. Сліпушко. – К.:Видавництво «Аконіт», 2005. – 967 с.
4. Овчарук О. В. Розвиток компетентнісного підходу: стратегічні орієнтири міжнародної спільноти // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. – К.: «К.І.С.», 2004. – С. 5–14.
5. Пометун О. І. Теорія та практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. – К.: «К.І.С.», 2004. – С. 15–24.

УДК 331.322.2:379.8.011.3-051

Віталій Нагорний,

*кандидат історичних наук, доцент, методист
Комунального закладу Полтавської обласної ради
«Полтавська обласна Мала академія наук учнівської молоді»*

ТРИВАЛІСТЬ ЩОРІЧНОЇ ВІДПУСТКИ ПЕДАГОГІЧНОГО ПРАЦІВНИКА ПОЗАШКІЛЬНОГО ЗАКЛАДУ ОСВІТИ: СУЧАСНИЙ СТАН ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВДОСКОНАЛЕННЯ

У статті порушуються питання сучасного стану законодавчого регулювання відпусток педагогічних працівників позашкільних закладів освіти. Наголошується на гарантіях, які надаються Законом України «Про відпустки» та підзаконними актами. Водночас вказано на потребу урівняти тривалість відпусток працівників позашкільля з загальною тривалістю відпусток в освіті.

Ключові слова: *позашкільні заклади освіти, щорічна відпустка, Закон України «Про відпустки», соціальні гарантії.*

Нині констатуємо реформування освітнього простору України. Успішність інноваційних змін залежить від системного, послідовного та зваженого підходу до трансформації різних освітніх ланок: закладів дошкільної, загальної середньої, професійно-технічної, вищої, позашкільної освіти, а також удосконалення освіти дорослих.

Усе більше предметом публічного обговорення стає проблема покращення соціально-правового статусу педагогічних працівників в

цілому, а також на окремих рівнях (складниках) української освіти. Не можемо оминати увагою надзвичайно актуальне і невирішене питання збільшення тривалості щорічної відпустки педагогічного працівника позашкільного закладу.

Для аналізу стану правового регулювання окресленої проблематики звернемося до нормативних та підзаконних правових актів. Кодекс законів про працю України в ст. 74 гарантує працюючим громадянам право на щорічні (основна та додаткові) відпустки зі збереженням на їх період місця роботи (посади) і заробітної плати [1].

Закон України «Про відпустки» у ст. 6 констатує: «щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менш як 24 календарних дні за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладення трудового договору» [2]. Частина 6 цієї правової норми вказує, що науковим, педагогічним і науково-педагогічним працівникам встановлюється більш привілейована в порівнянні із мінімальною тривалість щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів. При цьому законодавець посилається на Кабінет Міністрів, до компетенції якого належить урегулювання цього питання [2].

Аналіз профільного закону «Про позашкільну освіту», який вже 21 рік регулює українське позашкілля, демонструє відсилочний характер правового регулювання трудових відносин у позашкільній освіті. Стаття 23 цього закону вказує, що трудові відносини в системі позашкільної освіти регулюються законодавством України про працю, Законом України «Про освіту», цим Законом та іншими нормативно-правовими актами [4].

Таким чином, питання тривалості щорічної основної відпустки педагогічних працівників регулюється таким підзаконним актом як Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження Порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним працівникам закладів та установ освіти, навчальних (педагогічних) частин (підрозділів) інших установ і закладів, педагогічним, науково-педагогічним працівникам та науковим працівникам» від 14 квітня 1997 р. № 346 зі змінами та доповненнями [5].

Аналіз тривалості щорічних основних відпусток педагогічних працівників різних ланок демонструє, що саме у позашкільній сфері вони залишились у працівників із різними посадами (від директора до старшого вожатого) тривалістю у 42 календарних дні. В той час, як у більшості педагогічних працівників інших ланок щорічна основна відпустка триває 56 календарних днів. У схожій ситуації довгий час були колеги із дошкільної ланки освіти. Постановою Кабінету Міністрів № 694 від 10.07.2019 року тривалість щорічних основних відпусток

педагогічних працівників закладів дошкільної освіти була збільшена із 42 до 56 календарних днів.

Та варто констатувати, що останнім часом питання нагального реформування позашкільної сфери української освіти стоїть на порядку денному органів виконавчої влади. Так, 28 квітня 2001 року на засіданні Кабміну було погоджено законопроект, який має сприяти удосконаленню системи позашкільної освіти та приведення Закону України «Про позашкільну освіту» у відповідність до Закону України «Про освіту». Міністр освіти і науки С. Шкарлет наголосив, що розбудова системи позашкільної освіти – це один пріоритетів роботи Міністерства [6]. Проектом передбачено забезпечення якості позашкільної освіти; ресурсне (інформаційне, науково-методичне, матеріально-технічне) її закладів; визначення прав та обов'язків учасників освітнього процесу; встановлення меж компетенції засновників закладів освіти, повноважень керівника та інших органів управління [6]. Наголосимо, що в урядових проектах, які знаходяться на стадії обговорення, є такий складник, як посилення соціальних гарантій для педагогічних працівників сфери позашкільної освіти, де тривалість щорічної основної відпустки збільшена для педагогічних працівників закладів позашкільної освіти до 56 календарних днів [7].

Але поки що це питання на стадії обговорення, а тим часом «позашкільники» користуються своїм правом на 42 календарні дні основної відпустки. Маємо надію, що ця проблема буде вирішена найближчим часом, а реформа позашкільної ланки покращить якість освітніх послуг та збільшить мотивацію до спільної продуктивної взаємодії всіх учасників освітнього процесу в позашкільлі.

Список використаних джерел та літератури

1. Кодекс Законів про працю від 10.12.1971 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#n471> (дата звернення 14.06.2021).
2. Про відпустки: Закон України від 15 листопада 1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1997. № 2. Ст. 4.
3. Про освіту: Закон України від 5 вересня 2017 року. Відомості Верховної Ради України. Відомості Верховної Ради. 2017. № 38-39. Ст. 380.
4. Про позашкільну освіту: Закон України від 22 червня 2000 року. Відомості Верховної Ради України. 2000. № 46. Ст.393.
5. Про затвердження Порядку надання щорічної основної відпустки тривалістю до 56 календарних днів керівним працівникам закладів та установ освіти, навчальних (педагогічних) частин (підрозділів) інших установ і закладів, педагогічним, науково-педагогічним працівникам та науковим працівникам: Постанова Кабінету Міністрів України від 14 квітня 1997 р. №346.
6. Встановлення державних гарантій у сфері позашкільля та механізмів їх реалізації – Уряд підтримав законопроект. URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/vstanovlennya-derzhavnih-garantij-u-sferi->

pozashkilliya-ta-mehanizmiv-yih-realizaciyi-uryad-pidtrimav-zakonoproekt (дата звернення 14.06.2021 р.)

7. Порівняльна таблиця до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України». URL:<http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34?id=&pf3511=56120&pf35401=353060>.

УДК 738.3:75.058(477.53)

Олена Островна,

*заступник з навчально-методичної роботи
ДСХШ I-III ступенів «Колегіум мистецтв у Опішні»
імені В. Кричевського смт. Опішня (Полтавська область)*

ОПІШНЕНСЬКА МАЛЬОВКА ЯК УНІКАЛЬНЕ ЯВИЩЕ УКРАЇНСЬКОГО ГОНЧАРСТВА

Опішненська кераміка стала своєрідним етнічним символом української культури ХХ століття. У статті окреслено характерні риси опішненської мальовки, проаналізовано техніку її нанесення. Основну увагу присвячено питанню її унікальності та своєрідності, яка відрізняє вироби Опішного з-поміж багатьох відомих гончарних осередків України.

Ключові слова: гончарство, мальовка, фляндрівка, орнамент.

Гончарство – одне з найсамобутніших явищ цивілізації. На кожному історичному етапі свого існування специфічними прийомами зафіксовано численні вияви функціонування народної культури, в тому числі характер виробничих сил і суспільних відносин, особливості господарської діяльності, світоглядні уявлення етносів. Народне мистецтво – невід’ємна частина народної національної культури. Воно є праматір’ю професійного мистецтва і служить невичерпним джерелом натхнення для митців усіх його видів. Кераміка – один з найбільш розвинутих та популярних видів декоративно-ужиткового мистецтва в Україні. Розвиток її саме як художнього явища має тисячолітню передісторію та давню національну традицію.

Кожний район керамічного промислу має свої локальні художні особливості, що залежать від природних властивостей місцевої глини, технологічного рівня виробництва та місцевих традицій. Майже кожен осередок представлений талановитими майстрами-гончарями з яскравою творчою індивідуальністю.

Як зазначав І. Зарецький, «Перше місце з усіх перелічених пунктів належить в усіх відношеннях містечку Опішному з Міськими